

EDINOST

EDINOST
 izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torekih, četrtekih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 8. uri zjutraj, večerne pa ob 7. uri zvečer. — Obojno izdanje stane: za leto mesec . . . 3.00, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 1.00 za pol leta . . . 0.50 za vsa leta . . . 10.00 Na naročbe brez priloge naročnine se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nvl., v Gorici po 3 nvl. Sobotno večerno izdanje v Trstu 3 nvl., v Gorici 4 nvl.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglašje se računa po tarifu v petih; za naslove z dabelimi črkami se plačaje prostor, kolikor obsega ravnodnih vrstic. Po-lana osmrtnice in javnozahvale, domači oglašje itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglašje sprejema uredništvo ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so proste poštnine.

„V edinosti je moč!“

Slovenščina pri južni železnici.

Pod tem zaglavjem priobčil je nedavno „Slov. Narod“ jako rezek dopis s Krasa, katerega se moramo spominjati tudi mi na tem mestu. Ne da bi hoteli reči, da nam je gospod dopisnik povedal kaj novega: v vsem dopisu srečavamo le stare, nemile znance — stare, že nebrojokratno ponovljene pritožbe. Nikjer ga ne vidiš slovenskega napisa; uradniki po ogromni večini niso zmožni našega jezika in nekateri so celo neuljudni se slovenskim potujočim občinstvom; slednjič se čutijo celo sprevodniki nekako vzvišene nad ubozega slovenskega potnika, ko govore z njim — nemški. — Tako nam toži „Narodov“ dopisnik,

Mržnja do našega jezika in tudi do našega rodu velja menda res pri južni železnici kot maksima: pravilo.

V tem pogledu priobčil je tudi naš list že marsikako pritožbo in naglašati nam je zopet danes, da nam je postopanje južne železnice z ozirom na narod slovenski naravnost nedoumno — naj je že obračamo kakor hočemo.

Južna železnica teče po slovenskih tleh gori od Maribora pa tu doli do Trsta. Lep kos poti je to; velika žila, ki tesno spaja to železnico se slovenskimi pokrajinami. Ne rečemo preveč, ako trdimo, da je veliki del interese južne železnice tesno spojen z interesi naših pokrajin. Ako javna občila — in južna železnica je menda javno občilo — pospešujejo korist onih pokrajin, po katerih se vijejo, pospešujejo zajedno tudi svoje lastne koristi. Čim bujnejše se razcvita pokrajina, tem živahnejši je promet po javnih občilih — tem večji je dobiček poslednjih. To je vendar tako naravno in samo ob sebi umevno, da si vsakdo lahko sešteje na prstih. Če kje nista na svojem mestu pristranost in animoziteta, to gotovo ne pri podjetjih, proračunjenih za dobiček. Se stališča svojih lastnih koristi mora se javno podjetje vestno izogibati vsemu, kar bi utegnilo biti podobno nasprotstvu ali neprijaznosti bodisi do najmanjšega dela prebivalstva one dežele, s katero je v zvezi dotično podjetje. Kakor mora biti najmanjši trgovec prijazen z vsemi svojimi odjemalci brez razločka, tako bi se moralo vsako veliko

javno podjetje držati tega prvega trgovskega pravila.

Toda mnogobrojne pritožbe od vseh strani slovenskih dežel nam pravijo, da južna železnica noče poznati tega pravila, kolikor se dostaje naše slovenske dežele. Ne zmeče se za to, da prevažajo po južnem delu svoje proge po veliki večini proizvode naše zemlje; ne zmeče se za to, da je nje promet po tem južnem delu tesno spojen z javnim prometom po slovenskih pokrajinah; ne zmeče se za to, da so jej naši slovenski kraji vir obilim dohodkom: prezira ta železnica naš jezik in mrzi naš rod.

Odreka nam slovenske napise na svojih postajah, kakor da bi se nijedna dila, zrasla na slovenskih tleh, ne dovedla na južno železnico in kakor da po postajah, stoječih na naših tleh, ne bi bilo vse božje leto slovenskega potnika. Slovenska „naznanila“ na postajah južne železnice so prave bele vrane, da morajo misliti nehoté, da je slovenski potnik brezpraven na tej železnici in da mu zbok tega ne treba čitati in vedeti ničesar, ampak samo ubogati in — plačati.

In kaj še-le uradniki na tej železnici?! Ti uradniki se čutijo tujce mej nami in pri njih občevanju se slovenskim prebivalstvom ni najti niti sledu tiste dobrohotnosti, kakoršno sme zahtevati javnost od vsacega javnega podjetja. Kdor služi javnosti in dobiva tudi dobičke od javnosti, od tega smemo in moramo zahtevati postrežljivosti, uljudnosti in — spoštovanja. In južna železnica je javno podjetje, služi javnosti in vleče lepe dobičke od naše slovenske javnosti. Kako naj torej označimo nje postopanje posebno gledé imenovanja in nameščenja uradnikov po naših slovenskih pokrajinah? Nočemo trditi, da ne bi bilo tu pa tam častnih izjem, ali sila redke so. In kjer so, nimajo obstanka; tisti nam neprijazni duh, kateri menda prešinja vso upravo južne železnice gori od glave doli do pete — tisti duh piha in se napenja tako dolgo, dokler ne izgine uradnik, katerega je ljudstvo — imelo rado. In ravno zato je južna železnica neka posebnost mej javnimi podjetji, ker najraje nastavlja take uradnike, kateri se ne razumejo z ljudstvom. Koliko neprijaznosti izvira iz te južno-železniške po-

sebnosti za siromašno in neuko ljudstvo, za javni promet in za podjetje samo — tega pač ni treba razlagati.

Stvar je vendar kaj jednostavna. Čemu so javna pota, ceste, železnice, parobrodne črte — iz kratka: javna občila? Menda zato, da pospešujejo javni promet. V dosego tega namena pa treba absolutno, da so podjetja v živi dotiki s prebivalstvom, z maso naroda. Kdo pa naj posreduje mej podjetjem in ljudstvom? Kdo drugi nego organi dotičnega podjetja? Kaj pa če ti organi — uradniki — ne razumejo ljudstva, — še več: ako je mrzijo? Ako pošiljajo ubozega, in v železniških napravah neizvedenega kmeta od Poncija in Pilata, samo zato, ker je prosil pojasnila v slovenskem jeziku, jeziku pokrajine, kateri naj bi služilo podjetje? In to se faktično dogaja pri južni železnici! Ali služi potem to podjetje svojemu pravemu namenu? Ne, in stokrat ne!

Najeklatantnejši dokaz o postopanju južne železnice pri nameščenju uradnikov je pač dejstvo, da južna železnica ni vzela niti v pretres prošnje najjastero županov — zastopnikov najjastih občin — v kateri niso prosili drugega nego: da slavna južna železnica imenuje načelnikom v Divači možu, ki bi odgovarjal živi potrebi ljudstva v jezikovnem pogledu.

Ali se tako služi potrebam ljudstva in javnega prometa? Menda ne!

In tudi, ako bi južna železnica ne imela nikacih zvez se slovenskim ljudstvom, ako ne bi dobivala nikacih dohodkov iz naših pokrajin — vendar bi morala postopati drugače z nami, kolikor se tiče jezikovne ravnopravnosti, že z ozirom na okolnost, da se nje proge vijejo po naših tleh, da je ona gost v naši hiši. Že navadni takt in uljudnost, kakoršno smemo vsikdar zahtevati od gosta, bi zahtevala, da južna železnica spoštuje naš slovenski jezik.

Politiške vesti.

Deželni zbor dalmatinski. V seji dne 25. t. m. se je pokazalo, da je stopila hrvatska večina v odločno opozicijo proti vladi. Vladni zakonski načrt o lovu je zavrgla; vsprejela

Taka je bila govornica; Marija je pa zardevala, celó v cerkvi je močno zardevala vselej, kadar se ni mogla izogniti Žetkovemu pogledu. Rada je prihajala k pevskim vajam in bala se je vselej trenotka, ko bode morala pogledati Žetka. Z njegovo sestro je tako prijetno kramljati, a njega, njega se boji, da si je ž njo tako ljubeznjiv in prijazen kot z drugimi pevskami.

Bastiano je bil pri njenih roditeljih malo ne vsak večer. Tudi ni prišel nikoli praznih rok. A bil je čedalje bolj nemirnejši, ako je ostala Marija le nekoliko delj časa pri vaji kakor po navadi. Roditelja, katerima je srce kipelo sreče zročima v nedaljni bodočnosti tako imovitega zeta, kakor je Bastiano, tešila sta ga kakor sta vedela in znala. Ko se je vrnila deklica in se je poslovil vasovalec, očitala sta ji, da ga zanemarija, kar nikakor ni lepo. On se je ponižal, da jo je snubil, ne pa ona; da-si se ni še izrekla za trdno, mogla bi nekoliko čutiti, da sta si svoja.

Marijo je to očitjanje stresalo. Bastiana je začela mrzoti in o marsikakni prilležitosti je tudi pokazala, da je to čutil.

Bastianovi večerni pohodi so bili vedno redkejši, vendar ni bil zato nič manj neučakljiv, da se Marija javno izreče o njegovi snubitvi. Nek večer je bil posebno prijazen.

je pa zakonski načrt o zaščitenju (varstvu) ptic in divjačine. Biankini in drugovi so dalje napadali sedanjo vlado. Predložili so, da se uvede v navtiških šolah v Kotoru in Dubrovniku hrvatski poučni jezik.

Razprava proti „Omladini“. Dne 25. t. m. je končalo izpraševanje zatožencev. Odvetniki-branitelji so predložili predsedniku sodišča novo ulogo, s katero zopet protestujejo proti temu, da se vrši razprava v tesni porotni dvorani. V interesu zatoženih pa ne marajo pretgranja razprave. Večraj (26.) pričeli so zasliševati pričé.

Češka. Iz Prage javljajo dne 25. t. m., da je namestništvo prepovedalo predložiti deželnemu zboru prošnjo za prekljanje izjemnega stanja, kakor je to sklenil mestni svet.

Bivše radikalno ministerstvo v Srbiji. Iz Belegrada javljajo vsebino pisma, katero je poslal bivši ministerski predsednik Grujić kralju, ko je odstopilo ministerstvo. Grujić pravi v tem pismu, da nastanejo slabi časi za dinastijo in za deželo, ako kralj vsprejme ostavko. — No, kralj je ostavko sprejel vsaj eno; prorokovanju o slabih časih pa radi verjamemo, ker vemo, da za radikale stoji narod.

Italija. Kakor poročajo iz Rima, bilo je dne 25. t. m. pri Crispiju ministersko posvetovanje, a tudi to ni doseglo zaželjenega uspeha. Ministri se nikakor ne morejo sporazumeti o finančnem programu. Četudi trdó razna italijanska oficijozna in celó oficijelna glasila, da govorico o nesporazumljenju širijo le Italiji protivni inozemski in Crispiju sovražni domači listi, mislimo, da je ta vest baš radi tega tem bolj verjetna. Saj smo že omenili, kako kréti in pristriguje italijanska cenzura brzojave o notranjem položaju v Italiji. Ako pa se vendar dogodi, da pride kakšna resnična vest med svet, takoj jo proglasio gospóda oficijozni kot obrekovalno in neresnično. — Kakor smo poročali o svojem času že v „Novičarju“, je kompromitovanih v znanem bankerskem škandalu med ostalimi tudi 8 senatorjev. Vlada je imenovala sedaj posebno preiskovalno komisijo, katera naj dožene, v koliko so odgovorni kompromitovani senatorji. Ta komisija si je izbrala svojim poročevalcem senatorja Ferrarija.

Poslanec Cimbali se je pisмено vprašal pri predsedništvu posl. zbornice, zakaj je odredil general Morra splošno razoroženje

Marijina roditelja sta na tihem hvalila Boga, da ju je blagoslovil s takim zetom. Njegova ljubeznjivost je bila res velika. Deklice še ni bilo iz šole, kamor so zahajali pevci redno nekaj večerov v tednu, da vadijo svoje glasove. Bastianu te vaje očividno niso bile všeč. Lotevala se ga je — ljubosumnost, bolezen, ki spravi človeka iz pameti, da čisto učini kaj nespametnega.

„Kako bo lepo“, dó materi svoje neveste, postavni ženski, ki je slutila, da hčeri Bastianova ponudba ugaja čedalje manj. „Kako bo lepo, ko bomo mi vsi tako le z Marijo sedeli v domačem krogu in kramljali o vsakdanjih novicah. O, kako težko čakam tega trenotka!“

„Upajmo, da pride prav gotovo,“ pritrdi mu Marijin oče, mož blizu šestdesetih let. Presojal je ljudi po istem kopitu kot nekdanj v boljših časih blago v svoji prodajalnici. Sedaj, ko biva v njegovem zadolženem posloplju drug prodajalec, ceni seveda tudi sebe veliko manj kot tedaj. Bal se je nedavno, da ga Bastianov stric požene na cesto, ker je hiša in posestvo samo po imenu še njegovo; toda sedaj kaže vse, da ga reši lastna hči. No in potem — potem bode tudi on sam nekoliko več vreden.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

(5)

„Prima donna.“

Dogódbica iz naše vasice. — Spisal Dobravoc (Dalje.)

Kolikokrat v življenju vidimo tak boj! Zmagovalec je promagan in vendar ima dobiček samo on od vse praseke. Komodija!

V splošnem boju za možko ali žensko prvenstvo bi bili kmalu zabili naše „prima donne“. Orglal je Žetko in pela je Žganova Marija. Toda najveselejši trenotki, ko jo je učitelj osebno povabil k sodelovanju v božjo čast na našem koru, bili so ji že ogrenjeni s trpkó zavestjo, da kmalu ne bo več, da že skoro ni več prosta. Žetko je odšel iz hiše, prišel je pa Bastiano — snubit. To se je zgodilo oni večer, katerega bodo naše dobre mamice pomnile do groba in — Marija tudi.

Njena roditelja sta ga sprejela, kakor pravimo, z obema rokama; Marija bi pa bila najraje zbežala strani, oh daleč, daleč pred! Saj se ji je Bastiano zdel nocoj zopet oni lahkomiselni mladenič, ki nima pravega ognja za rodbinsko srečo. Vesela družba, to je njegov element, ali težavni zakonski stan, k

všiva sladkost le na videz, dočim mora neprenehoma resno prasniti kupo življenja, kupo britkosti! Za to ni Bastiano, in zato ga ne more Marija; odtujala ji je ga pa tudi njegova nezvedenost za lepo petje.

Bastiano se je nadejal popolnega uspeha in ga skoro tudi dosegel. Starši so mu jo drage volje obljubili, le dan ženitovanja je ostal nedolóčen, ker si je Marija izprosila nekaj tednov premisleka.

Lepo petje smo imeli tisto nedeljo potem v cerkvi. Žetko, ta pa zna! Celó stari Blažon se je potožil ta dan, da so njemu prsti že preveč odreveneli od starosti, zato ne more in ne bi mogel tako delati kot učitelj. In kako se jima zлага glas! Res čudno se je zdelo našim ženicam, da pride k nam človek daleč od tam z Dolonjskega in prepeva tu, kakor pravijo na notranjskem Krasu, z domačo deklico tako složno in lepo, kakor da sta že leta in leta žgolela skupaj. Prav lepo sta pela, to moram reči tudi jaz, ker hudo, hudo bi se nam zameril vsakdo, ki bi trdil, da v nas ni ukusa za petje. Dekleta so si šepetala: „Kaj, saj ne bo dolgo! — Škoda da ni Marija več prosta! Kako lepo petje bi imeli! Škoda, škoda, da je prišel gospod Žetko nekako prepozno! Morda bi on Mariji bolje ugajal kot Bastiano.“

prebivalstva, valed katerega se pošteni ljudje niti ne morejo braniti v slučaju potrebe.

Prihodnji konsistorij bude v Rimu baje prve dnij, ali 8. marca t. l. O tej priliki bude imenovanih 9 kardinalov (7 Italijanov, 1 Nemeec, in 1 Francoz.) Ti so: msgr. Fausti papežev avditor; msgr. Jakobici, papežev nuncij v Lisboni (Portugalska); msgr. Ciaeca, tajnik „propagande fidei“; msgr. Svamps, novi knezonadškof v Bologni; msgr. Mauri, knezonadškof v Ferrari; msgr. Clari, škof v Viterbu; msgr. Perroud, škof v Autunu (Francija); pater Steinhuber, teolog svete pokorvalnice in msgr. Stoll, delegat svete stolice v Ameriki.

Ruski minister Muravjev o pravosodju. Novi ruski minister pravosodja, Muravjev, je rekel pri vsprejemu podrejenih mu uradnikov, da želi, naj bi pravica v Rusiji hodila roka v roki se zahtevami modernega življenja. Pravosodje mora opravičiti v vsakem pogledu svoje ime; ono bodi ne le čuvarica postav, ampak tudi pospešiteljica koristi človeške družbe. Minister je pozval uradnike, da naj pri vseh okolnostih ostanajo zvesti načelom pravičnosti. Mi pa dodajemo k temu: tako bodi povsodi!

Vaillant. Najvišje sodišče v Franciji je zavrglo dne 25. t. m. Vaillantov utok proti smrtni obsodbi, izrečeni pred porotnim sodiščem vsled tega, ker je vrgel bombo v francosko zbornico.

Za žrtve v Aigues Mortes. Iz Pariza javljajo, da je dne 25. t. m. ministerstvo zunanjih poslov izročilo italijanskemu odposlanstvu 420 tisoč lir kot odškodnino žrtvam o pretepih med francoskimi in italijanskimi delavci v Aigues-Mortes.

Anarhisti. V Barceloni (Španjka) je ustrelil dne 25. t. m. nek zidar, kateri je pripoznal, da je anarhist, iz revolverja na guvernerja. Ranil ga je na glavi. — Italijanski minister mornarice Morin je ukazal, da se odpustijo iz službe v ladjetalnicah, livarnah in delavnicah vojne mornarice vsi tisti delavci, ki pripoznajo, da so anarhisti. — Blizu železniške postaje Palestrina (Italija) razdrli so anarhisti železniško progo. Prišedši osebni vlak je skočil iz tira, a na srečo ni poškodovan nihče.

Španjka in Marokanska. Španski minister vnanih poslov je postal vsem odposlancem v inozemstvu okrožnico, v kateri jim priobčuje, da je dobil maršal Martínez-Campos povelje, da zahteva od marokanskega sultana 30 milijonov „pesetas“ (1 pezeta = 0,75 nemških mark, 1 marka = 61 kr.). Vendar pa se je govorilo, da bodo zahtevala le 4 milijone pezét. No, ako jim bude hotela Marokanska plačati to svoto, nam je tudi prav!

Belgija v Afriki. Belgijske vojake so te dni potolkli zamorci ob Kongu. Ubili so 4 častnike, 6 podčastnikov in 250 vojakov.

Različne vesti.

Deželni zbor tržaški je imel svojo IV. javno sejo sinoč (petek), ne pa že v četrtek zvečer, kakor nam je bilo prijavljeno po pomoti. Poročilo o seji priobčimo v današnjem večernem izdanju.

Katoliški abod v Pešti. V Pešti je pozdravil udeležence katoliškega shoda ogrski primas nastopno: „Mi damo in žrtvuemo vse kar je minljivo, imetje, srce, življenje svojemu kralju, svoji domovini“. Kako pa je bilo nekje drugje, kjer velja govoriti: „Dušo Bogu, srce Rimu, telo domovini?“

Dr. Jaques. Kakor smo sporočili v večernem izdanju 11. št. našega lista, ustrelil se je dne 25. t. m. na Dunaju poslanec dr. Jaques. Isti je branil oktobra meseca leta 1890. utok zloglasne „Pro Patrie“ proti prepovedi nje obstanka od strani polit. oblasti pri najvišjem sodišču. Z Dunaja poročajo, da so je ustrelili, ker je bil melanholičen; zakaj pa je bil melanholičen, tega pa ne znamo.

V Trstu ni irredente! Že zopet prinašajo vladni listi zaplembe laških listov. Zaplenili so tudi list „L'Eco dell'Alpe Giulia“. List je tiskan v Trstu meseca decembra 1893. Zaplenili so ga radi veleizdaje, radi žaljenja Veličanstva cesarja, radi žaljenja cesarske obitelji in radi motenja javnega miru.

Sanguo puro. Kaj se vse goji v tukajšnjem laškem telovadnem društvu zraven teovadbe, mislimo si lahko, ako pomislimo,

kolikokrat je bilo to društvo od vlade razpuščno, predno so ga krstili z imenom „Unione Ginnastica“. V to društvo smejo zahajati jedino le oni, ki prav italijansko čutijo in mislijo. In kako čutijo v Trstu, „prav italijansko čutijo in mislijo“, to ve vsa svet — to je povedal tudi poslanec Spinčić v državnem zboru.

To „prav italijansko čuteče“ društvo izvolilo je v odbor tudi sledečo „prav italijansko čutečo“ gospodo „di pure sangue“: Lidor, Weil, Welpner, Dudović, Gortan, Schiffmann in Svetec. — Kaj ne, da je to samo čista italijanska kri?

Blato in naš slavni magistrat. Kdor obišče dandanes Trst, mora si misliti čudno reči o čistoti našega mesta. Blato sega v nekaterih krajih do kolen, v okrašenje ulic pa stoji po vsem mestu lepó po vrsti ognjusne zamazane kopice snega. Prepričani smo, da skrbi najsiromašneja kraška vasica bolj za svažnje svojih ulic in stez, kakor pa bogato tržaško mesto. Kar se more zgoditi po drugih manjših mestih, more se zgoditi tudi v Trstu, a seveda nimajo druga mesta tako „brižno“ mestne uprave, kakor je naša. Sicer je dal razglasiti slavni naš magistrat, da je padlo na sv. treh kraljev dan po vsem mestu okolo 300.000 kub. metrov snega. Računi, da se ga je stopila po prilici le polovica, ostane ga torej še kakih 150.000 kub. metrov. Dobro! Mar je to taka gorostasna množina? Kakó pa je n. pr. na Dunaju, kjer ga pade vsako leto morobiti stokrat toliko, kakor v Trstu in vendar je mesto takoj drugi dan izčiščeno. Zakaj pa je bilo prej boljše, ko je dajal magistrat kidanje snega za kakih 24 tisoč gl., v zakup? Njegovi verni trobentači pravijo, da bi odprava snega stala kakih 70 tisoč gl., a da je magistrat potrošil za oni sneg, kar ga je dal spraviti v morje, že 21 tisoč gl. To more biti, a nam to ni mari. Kdor plačuje svoje davke pošteno, tudi ne mara udušiti se v blatu! To naj pomislijo gospodje. Zakaj neki niso ministri Wurmbanda vozili nekoliko po mestu, da bi si ogledal krasoto „italijanskega“ Trsta? Lep utis bi mu bil napravil! Ako je dovolj blata kje drugje, ne maramo ga po ulicah. Ker pa vemo, da vse naše govorjenje ne pomaga ničesar, ne preostaje nam drugo, nego mirno potrpeti, dokler ne izišti mesta prva ploha, in ga osuši dobrotno solnce.

Pevcom „Slov. pev. društva“ naznanja odbor, da je prihodnja pevaka vaja v torek, dne 30. t. m. ob 8½, uri zvečer.

Veselice po deželi. Čitalnica v Senožečah priredi plesni venček dne 28. t. m. v prostorih gospoda Mušiča. Pri plesu svira orkester. Moj odmorom svirali bodo tamburaši Senožeški. Začetek ob 8. uri zvečer. Ustopenina 1 krono, obitelj 2 kroni. Preplačila se hvalečno sprejmo. K obilni udeležbi uljudno vabi

ODBOR.

Čitalnica v Kanalu priredi svojo veselico dne 28. januarja 1894. v dvoranah g. Ulage. — Začetek ob 7. uri zvečer. — Ustopenina za ude 20. kr., za noude 30 kr. sodež 5 kr. Po veselici ples, ustopenina k plesu 1 gl. Pri besedi in plesu avira soktet g. A. Höniga.

Policijsko. Posostniku Antonu Ukmarju, stanujočemu na Vrdeli hāt. 135, so nocoj ukradli neznani tatovi 8 kokoši, 1 petelina in 9 piščet. Torej kar celo „kokošjo familijo.“ To bodo okusna pečenka za pust! — Iz Jakličove gostilne v ulici Valdirivo hāt. 19 so ukradli nepoznani tatovi po noči na 25. t. m. iz zaprte omare 5 srebrnih goldinarjev, 20 kron, 1 gl. drobiža, 1 angleški dolar, jeden zlat gumb in jedno vrednostno listino. — 15letnega vrvarskega učenca Henrika S. so zaprli, ker je kradel pomaranče raz neki voz v ulici Giulia. — Ito se je zgodilo z 16letnim Josipom P., katerega so na trgu Caserma pomaranče tako bōdile v oči, da bi jih bil rad nekoliko „kupil“, — seveda zastanj. — Včeraj so prijeli 20letnega Ljudovita Range iz severne Prusije, kateri je bil pobegnil iz domačije. Papirjev ni imel sicer nikakoranih, zato pa nabit revolver, dva noža in jedno bodalo! Šment, to se pravi biti oborožen, kakor da je hotel udariti kar sam — na Turke!

Sodnijsko. 25 letna kmetica Antonija Djarmani iz Plavjan pri Koprju, je dobila 10 dnij zapora, ker ni nadzorovala svojega otroka. Dne 23. novembra min. leta je namreč pustila svojo malo hčerko v kuhinji v družbi

drugih otrok in šla po svojih opravilih. Dete je hotelo izleči iz žerjavice krompir, kateri je stavila mati peči predno je odšla, a v tem se mu je vnelo oblačilo: Otroek se je tako grozno opekel, da je umrl naslednji dan.

Pretep na Opčinah. Dne 24. t. m. pod večer so se stekli nekateri kmetaki fantje na Opčinah zvek ljubosumnosti. V pretepu je udaril nekdo 24letnega Josipa Vremera, stanujočega na Opčinah hāt. 264, z vso silo z nošem po glavi. Krvavečega mladeniča je obvesel domači zdravnik, drugo jutro pa se ga odpeljali v tržaško bolnico. Rana je jako nevarna, valed česar se boje tukajšnji zdravniki, da nesrečniš umrje za njo.

Zblaznel je 62letni mizar Miha Košuta, stanujoč v ulici Salice hāt. 4. Odnesli so ga v opazovalnico.

Samomori mej vojaki v Pulji. Dne 21. t. m. se je ustrelil v Pulji mornarski aspirant Feliks Kraus. Sploh se samomori jako množ v Pulji. Dne 5. t. m. se je ustrelilo nič manj nego 5 mornarjev.

Samomor italijanskega polkovnika. Javili smo že, da se je nedavno v Palermu ustrelil italijanski polkovnik grof Sapio, in to kmalu potem, ko je prišel v Sicilijo „delat mir“ glasoviti general Morra. Sedaj je dognano, da je „strogi“ Morra vzrok nesrečnemu činu polkovnika. Sapio se je namreč spriz z Morro in potem končal svoje mlado življenje. Sapio je bil star še le 42 let in je bil poznan kot izvrsten častnik.

V Firencu so zaprli blagajnika Valdanske banko, ker je „zmanjkala“ iz blagejne lepa svota 200.000 lir.

Nesreča na železnici. Na progi Padova-Rovigo trčila sta drug ob drugega dva tovorna vlaka. Strojvodja jednega vlaka je ostal mrtev, dve drugi osebi sti teško ranjeni in polomljenih je mnogo vozov. Italijansko železnice sploh slovó po svojem divnem — neredu.

Nezvest uradnik. Kakor smo bili sporočili, osleparil je bil uradnik banke M. A. Rothschilda v Frankobrodu, Willy Grünwald banko za 5000 gl. Malo sicer za Rothschilda, a nezvesti uradnik je bil obsojen dne 25. t. m. na leto dnij ječe.

Koledar. Danes (27.): Janez Zlatoust, cerk. uč. — Jutri: (2. predpepelnična nedelja): Julijan, škof. — V ponedeljek (29.): František Salez., škof in cerkveni učnik. — Polna luna. — Solnce izide ob 7. uri 37 m.; zatoní ob 4. uri 51 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj + 9,8 stop., ob 2 pop. 12,5 stop.

Najnovejše vesti.

Dunaj 26. Grof Kalnoky odpeljal se je nocoj v Budimpešto.

Praga 26. V delovnoborski komisiji v posvetovanje predloga Vašatega radi osnutja najvišjega sodišča za Česko, oddali so člani velikega posestva in Nemei posebni različni izjavi, s katerima odklanjajo predlog, označivši svoje stališče. Na to sti obe imenovani stranki ostavili sobo, v kateri se je vrnilo posvetovanje.

Budimpešta 26. Ker je kralj izvedel, da nekateri člani plemstva opravičujejo svojo opozicijo proti cerkveno-političkim predlogom, stkljevaže se na osebne nazore kralja, rekel je poslednji nekemu odličnemu plemočiču: „Povejte svojim prijateljem, da jim prepovedujem posluževati se mojega imena kot varstvene krinko.“

Friedricheruhe 26. Knez Bismarck odpotoval je danes v Bero'in mej ovacijami prebivalstva. V njegovem spremstvu so grof Herbert, dr. Chryander in prof. Schweninger.

Berolin 26. Valed ukaza cesarjevega ne smejo niti časnikarji niti ljudstvo na železniško postajo o prihodu Bismarckovem. Ljudstva je bilo vse polno že ob 11. po ulicah, ki peljejo do kolodvora. Vse je navdušeno; prijatelji si stiskajo roke in se objemajo. Poslopja so v zastavah. Iz Friedricheruhe poročajo, da je tudi v Bismarckovem gradu veselje. Bismarck sam je jako dobro volje in je kakor pomlajen. Dobil je na stotine brzojavnih častitek iz vseh krajev Nemčije. Mnogo brzojavk je dobil tudi cesar. Pomirjenje se bode vrnilo popolnoma privatno.

Kolonj 26. „Kölnische Ztg.“ objavlja več brzojavk iz Beleggrada, katere poročajo, da radikali silno agitujejo v notranji Srbiji. Bojé se, da se spuntajo kmetje v raznih krajih, kar bi utegnili imeti resne posledice. Položaj je jako resnoben in nevaren.

Trgovinski brzojavi.

Budimpešta. Pšenica za spomial 7,36—7,37, za jesen 7,61—7,62 Koruza stara — — — — —, nova 4,91 — — — — — za maj; za juni 4,82 — — — — — Over za spomial 6,74—6,76.

Pšenica nova od 77 kil. f. 7,85—7,40, od 78 kil. f. 7,45—7,50, od 79 kil. f. 7,55—7,60, od 80 kil. f. 7,60—7,70, od 81 kil. f. 7,70—7,75, Ri 5,60—5,80; oves novi 6,70—7,20.

Ječmen 6,65—9,25; proso 4,20—4,60. Pšenica. Slabe ponudbe, brez vprašanja in brez prometa. Prodalo se je le nekoliko vagonov. Položaj jako miren. Otrobi ceneji; četudi se prodajalec popustilji, le neznatna trgovina. Vreme blago. New-York. Moka 2,10. Budimpešta. Šp.rit. 16—16,50. Vratilava Spirit 50° po 48,90 — 70° po 29,40. Havra. Kava Santos good average 104 — — — — — za maj 102,50. Hamburg. Santos good average za januar f. 83,25, mare 82,75, maj 80,75; trg stalen.

Dunajska borza 26. januarja 1894.

	včeraj	danes
Drjavni dolg v papirju	98,10	98,15
„ „ „ srebri	97,90	97,95
Avstrijska renta v zlatu	120,20	120,50
„ „ „ v kronah	97,50	97,50
Kreditne akcije	355 —	356 —
London 10 Let.	125,45	125,40
Napoleoni	9,98	9,98 1/2
100 mark	61,82 1/2	61,87
100 Italj. lir	43,45	43,55

SVOJI K SVOJIM!

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarno „Fabria“, priporoča se Slovencev v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako močnanom, kakor na deželo. Cl.

Gostilna Josipa Katalana v Rojanu, „Pri dvanaestih murvah“, priporoča se slovenskemu občinstvu za obilen obisk. — Točila se bodo same domača izvrstna vina. 104-25

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjem (Via Campanile v hiši Jakoba Brunnerja št. 3 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno oprano mleko po 14 kr. liter nedosredno iz št. Petra, sveža (frišna) smetana.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni št. 1 ima trgovino s sonogovornim lesom, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, platenino itd. Cl.

Pozor! Naznanjam sl. občinstvu, da sem odprl Via Lusitane vechlo št. 12 prodajalnice sadja in zelenjave. Prodajam tudi vino v steklenicah, mleko, smetano i. t. d. Obetam dobro postrožbo, ker imam veliko zalogo blaga l. vrste. Priporočam se sl. občinstvu za obilen obisk. Z velepoštovanjem 52—27 Matevž Furjan.

Prodajalnica

jedilnih stvari po jako niski ceni. Prodaja Jožef Cerne Piazza della Caserma št. 1 (uhod Via Slega). Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago so čašopis in raznih slovenskih jezikih. Dobra postrožba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Herli. Cl. kavarnar.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončnega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO vplana zadruga s omejenim poročtvom v Rojanu pri Trstu priporoča slavnemu občinstvu svojo bogate pre-skrbljeno

prodajalnico jestvin

(v ulici Belvedere št. 8) pristopno zadržnikom in nezadržnikom, koji prvi so deležni letnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo

društveno krčmo v Rojanu (poprej Pertotovo) 10 minut oddaljeno od mesta, s obširnimi sončnatim vrtom in dvomi dvoranami, kjer se t. št. izborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrožba s gorkimi in mrljimi jedili. Priporoča tudi svojo

mesnico

v Rojanu (poprej Pertotova) kjer se prodaja goveje in telečje meso, po naj-nižjih tržnih cenah. Priporoča so slavnemu ob-činstvu in udom.

Novi člani

se še vedno sprejemajo ob uradnih urah vsak četrtek od 6—7 ure zvečer in ob nedeljah od 9—10 ure predp. 104—5

Rodoljubom!

Nek Slovenec, v najlepših letih, iskal je svoje sreče v Braziliji, a našel je ni. Vrača se iz daljne Amerike brez imetka in sam ne zna, kakó bi se počeno preživel. Govori poleg slovensčine tudi popolnoma nemški, francoski in italijanski jezik. Pripraven je poleg pisarskega, tudi za vsako drugo delo; sprejme katero koli službo. Blagohotno ponudbe sprejema in pobjliza pojasnila daje uredništvo. 1—8